

EROUL

Competențe generale

5. Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

5.1. Asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi

– prezentarea unor experiențe similare sau diferite privitoare la viața de familie, la valorile promovate în școală etc.,

pornind de la tradiții întâlnite în textele orale sau scrise studiate;

– realizarea de proiecte tematice pentru promovarea unor elemente de cultură locală, regională, națională (itinerarii culturale, hărți culturale etc.);

– identificarea în texte studiate a unor similitudini între culturi diferite.

Metoda Știu – Vreau să știu – Am învățat este o metodă pe care se poate structura întreaga lecție, pentru că cele trei secvențe corespund fazelor evocare, constituirea sensului, reflecție. Se poate folosi și ca metodă aplicabilă în etapele de evocare și de constituirea sensului.

Este o metodă eficientă mai ales în studiul textelor nonliterare.

Completarea primelor două rubrici se poate face pe baza textului-suport, dar se pot include și cunoștințe pe care elevii le au, fără să apară în textul de studiat. După discuția în grupă, se completează o fișă a grupei și un reprezentant o prezintă oral. Se discută apoi textul-suport, iar la sfârșitul orei se completează ultima rubrică.

Metoda este eficientă pentru ca elevii să conștientizeze ce știu și ce au învățat prin studierea textului.

Știu – Vreau să știu – Am învățat.

Fiecare elev citește informațiile de mai jos în gând, completând primele două rubrici ale unei fișe individuale ca aceea dată. În prima rubrică se pot adăuga și alte informații cunoscute de la istorie, despre eroi. Lucrați apoi în grupe de 4-5 elevi. Discutați ce informații păstrați pentru o fișă a grupei, pe care un reprezentant o va citi în fața clasei.

Știu Vreau să știu Am învățat

Primul model de erou a apărut la babilonieni, în mileniul al III-lea î.H., în *Epopoea lui Ghilgameș*. Personajul principal, Ghilgameș, era curajos, puternic, frumos, generos.

Grecii au glorificat eroii în legende transmise oral. Odată cu Homer, autorul epopeilor *Iliada* și *Odiseea*, legendele au fost consemnate în scris.

Heracle (Hercule) a fost simbolul forței capabile să învingă orice monstru, lupta cu leul din Nemea fiind prezentată de nenumărați artiști.

Tezeu a fost eliberatorul Atenei de sub stăpânirea cretană.

Perseu a învins Meduza, una dintre cele trei gorgone, ființe îngrozitoare care ucideau oameni.

Ahile a întruchipat virtuțile eroului războinic, iar **Ulise**, inteligența vicleană.

Latinii l-au omagiat pe eroul grec Eneas, întemeietorul Romei, în epopeea *Eneida* de Vergiliu.

Evul Mediu creștin a impus în Europa trei figuri eroice: **sfântul**, **regele** și **cavalerul**. Sfântul apără până la moarte binele, luptând împotriva răului, care uneori capătă înfățișarea unui monstru (de exemplu, Sfântul Gheorghe înfruntând balaurul). Regele reia modelul grec de conducător militar al Antichității prin Alexandru cel Mare, devenit personaj al unei cărți foarte răspândite la vremea aceea. Poveștile despre cavalerii medievali conturează un erou care este un luptător excepțional, vestit mai ales pentru fidelitatea sa față de Dumnezeu, de suveran și de femeia iubită.

Secolul al XIX-lea aduce ideea **eroului național**, capabil să unească poporul și să-i întruchipeze idealurile. De aceea, în literatura română sunt glorificați marii voievozi, precum Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul.

Secolul al XX-lea produce o schimbare profundă în imaginea eroului, apărând ideea de **erou universal**. Acesta poate fi un om obișnuit, un savant, un sportiv, un actor, un muzician, un pompier, un luptător pentru drepturile omului sau un astronaut. Sunt întâlniți eroi și în filme și în jocuri video. Apar chiar supereroi, unele dintre trăsăturile lor trimițând și la personaje din legendele antice.

Aplicații

1. Precizează câte un erou/o eroină contemporan/contemporană din următoarele domenii: respectarea drepturilor omului, călătoria în spațiul cosmic, știință, artă, sport.
2. Lucrați în grupe de câte 4-5 elevi. Completați tabelul de mai jos pentru fiecare dintre tipurile de eroi indicate. Prezentați rezultatele voastre în fața clasei.

Tipul de erou Înfățișare Fapte Ce le inspiră celorlalți oameni

Eroul antic

Eroul național

Eroul universal

Feedback

Realizează o hartă mentală în care să sintetizezi cunoștințele tale despre EROU (asemenea exemplului de mai jos). Notează, într-un enunț, care informație de la lecția **Modele comportamentale eroice de-a lungul timpului** ți se pare cel mai dificil de înțeles.

<https://h5p.org/node/1546758>